

HYVINVOINTISUUNNITELMA 2023-2024

VIROLAHTI JA MIEHIKKÄLÄ

SISÄLLYSLUETTELO

	SIVU NRO
1. HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN KUNNASSA	3
1.1. Hyvinvointityötä tehdään uudistuvien ohjelmien avulla	5
2. HYVINVOINNIN KEHITYS VIROLAHDELLA ja MIEHIKKÄLÄSSÄ	6
2.1. Virolahden ja Miehikkälän kuntien tunnusluvut:	8
2.2. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet	11
2.3. Työikäiset	24
2.4. Ikäihmiset	25
2.5. Nuoret ja nuoret aikuiset	25
3. TAVOITTEET JA TOIMINEPITEET	31
3.1. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet	31
3.2. Työikäiset	33
3.3. Ikäihmiset	34

LIITTEET

1. HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN KUNNASSA

Kuntien hyvinvointityö pohjautuu valtakunnallisesti

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 -valtioneuvoston periaatepäätökseen

ja siinä mainittuun

ALATAVOITTEESEEN Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on osa kuntien ja alueiden johtamista, toimintaa ja yhteistyötä

TOIMENPIDE 96: Kunnissa ja alueilla muodostetaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen yhteistyötä ja koordinaatiota tukevat rakenteet (hyvinvointityöryhmät ja koordinaatioon nimetyt toimijat/henkilöt) ja toimintaan kohdennettavat riittävät resurssit.

Otetaan työssä huomion alueiden erityispiirteet. Kuvataan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteen yhteys mm. ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön rakenteeseen sekä turvallisuuden edistämiseen.

Hyvinvointityötä määrittää:

- 7 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella (sote-järjestämislaki)
- Laki hyvinvointialueesta 611/20: Hyvinvointistrategia, 41 §, 29 §, 30 §
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/1021 7 §, 29 §
- HE56/2021, 523/2015, 5§, 6§)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan keskeisimpiä tehtäviä. Kuntien tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä laaja-alaisesti ja yksilöllisiin palvelutarpeisiin vastaten sekä järjestää palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla (kuva 1). Hyvinvointityö on kunnille lakisääteistä ja sen tulee olla toimialarajat ylittävää. Jotta kaikkien vahvuudet ja osaaminen saadaan käyttöön, on tärkeää tunnistaa yhteistyön tarpeet ja yhteistyötahot.

Mitä kunta tekee tulevaisuudessa?

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Taide- ja kulttuuripalvelut
- Kirjastopalvelut
- Nuorisopalvelut
- Liikuntapalvelut

Kunnan elinvoiman edistäminen

- Paikkakunnan vetovoimaisuus
- Vaikeasti työllistyvien tuki: etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö
- Kotouttaminen
- Elinkeinopolitiikka: yritysneuvonta, kehittämishankkeet, yritystontit, alueen markkinointi, avoin data
- Resurssiviisaat toimintatavat

Elinympäristön kehittäminen

- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne, Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Energiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi
- Ympäristönsuojelu ja terveellisen elinympäristön turvaaminen
- Turvallisuudesta ja varautumisesta huolehtiminen

Paikallisen identiteetin ja demokration edistäminen

- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
- Paikallinen yhteisöllisyys
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Vaalit ja edustuksellinen demokratia
- Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
- Asukkaiden omaehtoinen toiminta

Kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen

Kuva 1. Mitä kunta tekee tulevaisuudessa

Vuosien 2023 ja 2024 aikana valtakunnallisesti valmistellaan TE-palveluiden siirtymistä kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan kaikkien toimialojen sekä sosiaali- ja terveystalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Vuoden 2023 alusta voimaan astuvan sote-muutoksen myötä yhteistyöhön hyvinvointialueen ja kunnan välillä on erityisesti kiinnitettävä huomiota. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen eteen tehtävä työ on tulevan uudistuksen ytimessä, kunta ja hyvinvointialue tarvitsevat toisiaan. Sosiaali- ja terveystalveluiden eli soten järjestämislaissa kuin myös muissa laeissa on asetettu tavoitteita kunnalle ja hyvinvointialueelle yhteen sovittaa ja tukea toisiaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Osaamisen ja hyvän palvelun varmistamiseksi on määriteltävä vastuut. Yhdyspintojen tunnistaminen ja niiden löytymiseen reagointi nousee tärkeäksi tehtäväksi.

Kuntalaisten palvelupolut yhdyspintapalveluiden osalta tulee olla selkeät ja saumattomat, jotta taataan palveluiden jatkuvuus ja sujuvuus. Verkostoja ja toimintamalleja tulee vahvistaa ja rakentaa rohkeasti innovoiden sekä kokemustietoon ja tiedolla johtamiseen perustuen, jotta ne säilyvät kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyöalustana. Tärkeää on aidosti toteutettu yhteinen tekeminen ja paikallinen kehittämisennohkuus, jotka tukevat niin kuntalaisia yksilöinä, eri toimijoita yhteistyötoimijoina kuin kestävän kehityksen tavoitteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä.

Kunta voi yhtä hyvin kuin sen asukkaat. Päätöksiä kuntalaisten hyvinvoinnin eteen tulee tehdä niin, että ne lisäävät hyvinvointia, ehkäisevät ongelmien kehittymistä ja pitävät kunnan elinvoimaisena. Jatkuvasti muuttuvassa kunnan toimintakentässä tulee huomioida ja kuulostella myös kuntalaisten muuttuvia tarpeita ja toiveita.

1.1. Hyvinvointityötä tehdään uudistuvien ohjelmien avulla

Hyvinvoinnin- ja terveydenedistämistyötä tehdään Virolahdella ja Miehikkälässä uudistuvien ohjelmien avulla. Virolahden ja Miehikkälän kuntien hyvinvointisuunnitelma liittyy Kymenlaakson ensimmäiseen alueelliseen hyvinvointikertomukseen 2020 ja -suunnitelmaan vuosille 2020 - 2025. Alueellista suunnitelmaa täydentää Kymenlaakson lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ja ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma. Suunnitelmat toimivat tiedolla johtamisen välineenä. Suunnitelman tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairastumista ja syrjäytymistä sekä vahvistaa osallisuutta.

Vanhusneuvoston, vammaisneuvoston, nuorisovaltuuston sekä kolmannen sektorin osallistaminen yhteiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön nähdään tärkeänä. Näiden toimielinten ja kolmannen sektorin kanssa tehdään yhteistyötä muun muassa hyvinvointisuunnitelman ohjelmien, tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisessa. Tätä arvokasta ja paikallista asiantuntijuutta osallistetaan ja kokemustietoa hyödynnetään palveluiden ja olosuhteiden suunnittelussa sekä kehittämisessä..

2. HYVINVOINNIN KEHITYS VIROLAHDELLA ja MIEHIKKÄLÄSSÄ

Hyvinvoinnin kehittymistä seurataan erilaisten indikaattorien ja itsearviointien avulla. Indikaattorit osoittavat niin hyvinvointia kuin pahoinvointia. Niiden avulla pystytään tunnistamaan kehittämiskohteita sekä sitä, millaisia palveluita kuntalaiset tarvitsevat. On keskeistä muistaa, että merkittävä osa kuntalaisista voi hyvin.

Haasteen hyvinvoinnin kehittymisen seurantaan ja kehittämistavoitteiden asettamiseen aiheuttaa osaltaan indikaattorien runsaus, moninaisuus ja vertailtavuus eri indikaattoreiden kesken. Työikäisten ja ikäihmisten osalta tietoja löytyy enemmän alueellisesti ja valtakunnallisesti. Lasten ja nuorten kohdalla tilanne on parempi ja kuntakohtaisia indikaattoreita on huomattavasti enemmän.

Indikaattoreiden osalta käytetään uusinta saatavilla olevaa tietoa, joten hyvinvoinnin kehittymisen seuranta sekä vertailuvuodet riippuvat siitä, kuinka ajantasaista tietoa on saatavilla. Vertailussa seurataan muutosta 1-2 aiempaan vuoteen. Hyvinvointisuunnitelman hyvinvointi-indikaattoreissa Virolahden ja Miehikkälän kuntien vertailukunniksi on valittu Kymenlaakson kunnat eli Hamina, Pyhtää, Kotka ja Kouvola.

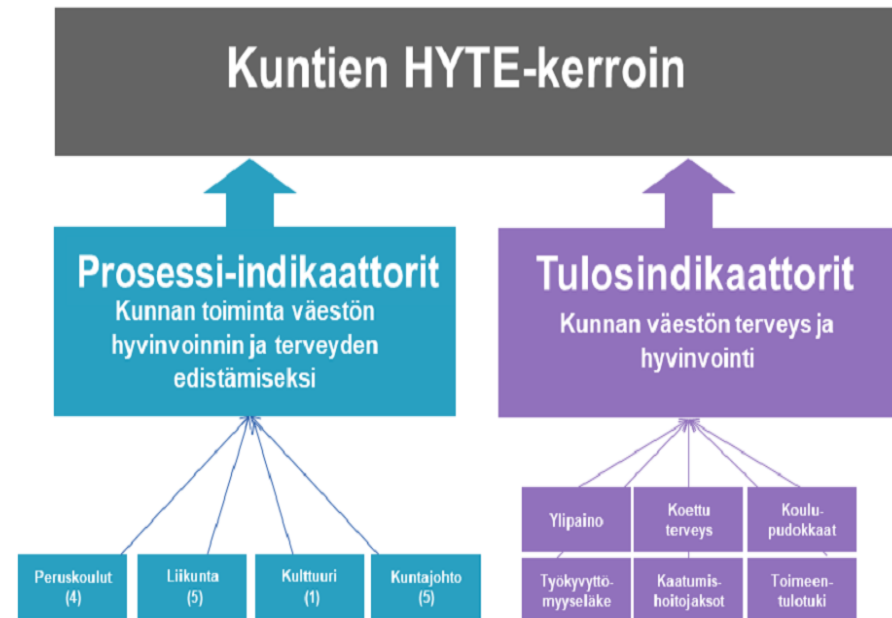
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa (HYTEkerroin)

Kunnille on suunniteltu otettavan käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. Laki kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta 618/2021 § 15

Kannustin on suunniteltu otettavan käyttöön vuoden 2023 alusta, jolloin kunnille jaetaan ensimmäisen kerran uudistuksen jälkeinen valtiosuus. Jo nyt tehtävä työ vaikuttaa rahoitukseen.

HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määrääjain, eivätkä ne tule olemaan aina samoja. Indikaattorit perustuvat tietoihin, jotka ovat saatavilla jokaisesta kunnasta ja jotka päivittyvät pääasiassa vuosittain Prosessi-indikaattoritiedot perustuvat kunnilta kerättäviin TEAvisaritetoihin (peruskoulu, liikunta, kuntajohto). Tulosindikaattoritiedot perustuvat kyselyihin tai rekisteritietoihin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosan (HYTEkerroin) määrittämisessä käytettävät prosessi- ja tulosindikaattorit

Prosessi-indikaattorit 4 osa-aluetta: (liitteessä laajemmin)

Peruskoulu

1. Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuosituksia koululounaan ja välipalojen järjestämisessä
2. Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit
3. Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus
4. Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

Liikunta

1. Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille
2. Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä
3. Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen
4. Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa
5. Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarviointiin

Kuntajohto

1. Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja –foorumeja
2. Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista
3. Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointia terveystavoitteiden toteutuminen
4. Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
5. Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.

Tulosindikaattorit:

1. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä
2. Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi
3. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 – vuotiaat
4. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25-64 –vuotiaat
5. Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64 – vuotiaat
6. Ylipaino

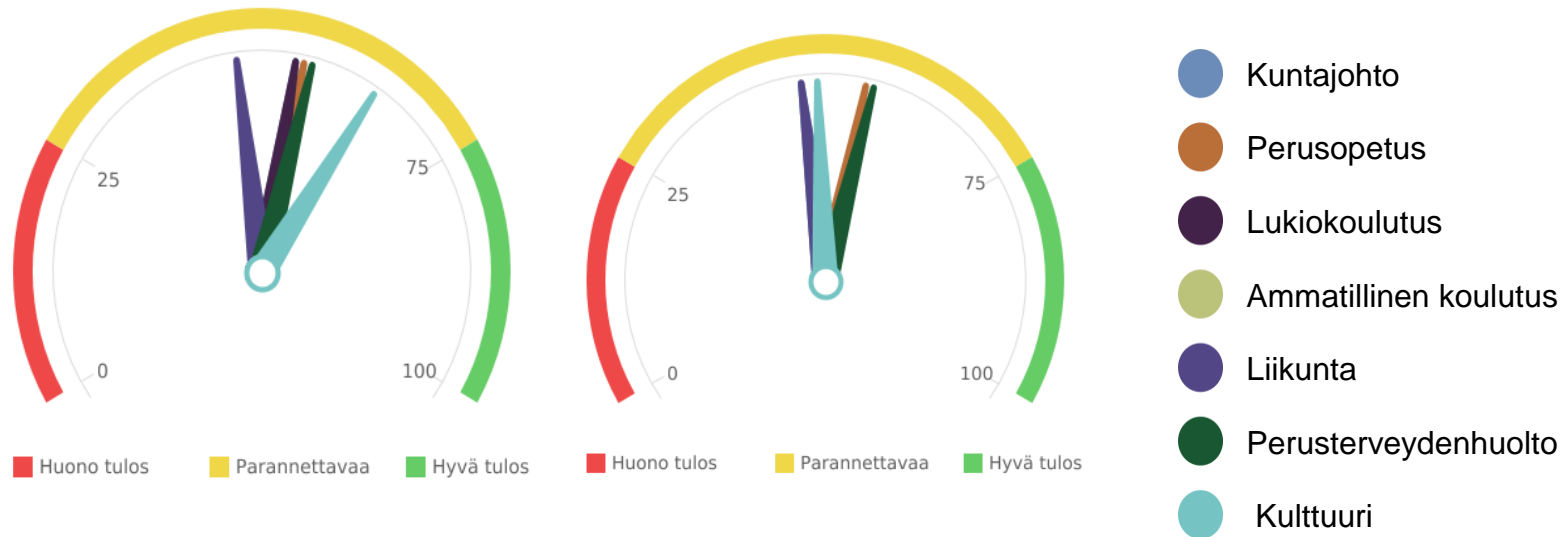
Kulttuuri

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Kuntien terveyden edistämiseksi seurataan valtakunnallisesti TEAviisarin avulla. Kyselyt toteutetaan vuorovuosin niin, että kuntajohdon ja perusopetuksen tiedot kerätään parittomina vuosina ja perusterveydenhuollon, liikunnan ammatillisten oppilaitosten ja lukion parillisina vuosina. TEAviisari osoittaa visuaalisesti kuvattuna toimivat asiat ja kehittämiskohteet. tulokset on saatavilla osoitteesta www.teaviisari.fi.

2.1. Virolahden ja Miehikkälän kuntien tunnusluvut:

TEAviisari näyttää kunnan terveydenedistämisen suunnan eri sektoreilla (kuva 3). Kaikkien sektorien keskiarvo on sama

Virolahti

Miehikkälä

	Virolahti	Koko maa
Kaikki sektorit	56	68
Kuntajohto	54	79
Perusopetus	55	64
Lukiokoulutus	54	66
Ammatillinen koulutus	..	63
Liikunta	47	72
Perusterveydenhuolto	56	70
Kulttuuri	64	66

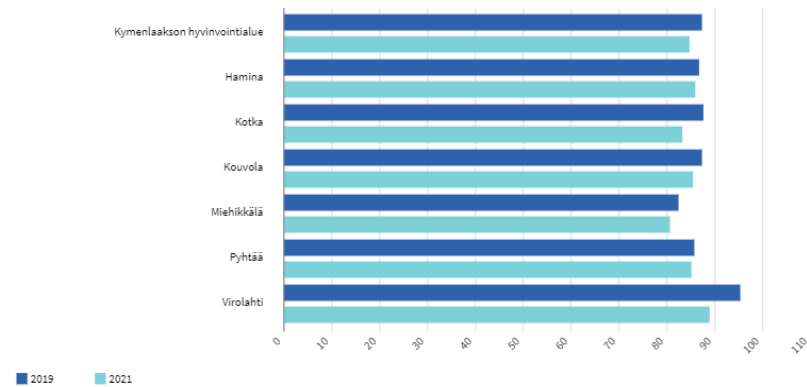
	Miehikkälä	Koko maa
Kaikki sektorit	51	68
Kuntajohto	47	79
Perusopetus	55	64
Lukiokoulutus	..	66
Ammatillinen koulutus	..	63
Liikunta	47	72
Perusterveydenhuolto	56	70
Kulttuuri	49	66

Väestökehitys on koko Kymenlaaksossa laskusuuntainen:

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Yhteensä									
Väestö 31.12. (ennuste 2021)									
Hamina	19 479	19 286	19 098	18 914	18 734	18 558	18 377	18 201	18 025
Kotka	50 735	50 270	49 819	49 388	48 974	48 570	48 175	47 787	47 411
Kouvola	79 526	78 709	77 916	77 145	76 391	75 659	74 952	74 257	73 577
Miehikkälä	1 794	1 761	1 729	1 702	1 675	1 649	1 625	1 602	1 580
Pyhtää	5 064	5 029	4 987	4 946	4 907	4 868	4 825	4 778	4 730
Virolahti	2 997	2 953	2 912	2 876	2 842	2 809	2 776	2 742	2 710

2.2. Lapset ja varhaisnuoret ja lapsiperheet

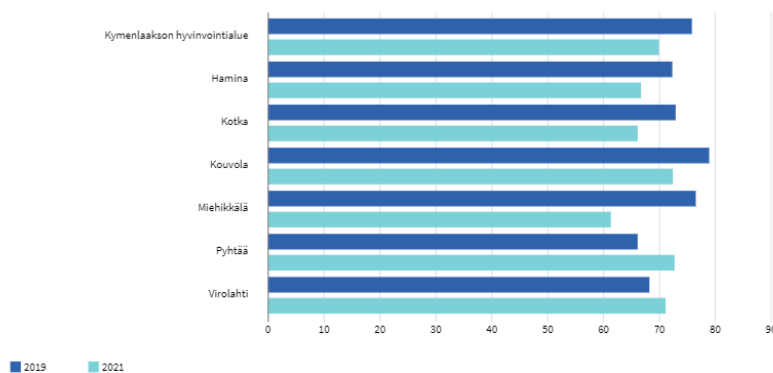
Elämään tyytyväisten osuus % 4. – 5. -luokkalaisista vuodet 2019 opp. VI 56 ja MI 30 ja 2021 opp. VI 67 ja MI 29

Elämään tyytyväisten lasten ja nuorten määrä on vähentynyt 4. – 5. -luokkalaisten osalta kaikissa kunnissa vuodesta 2019

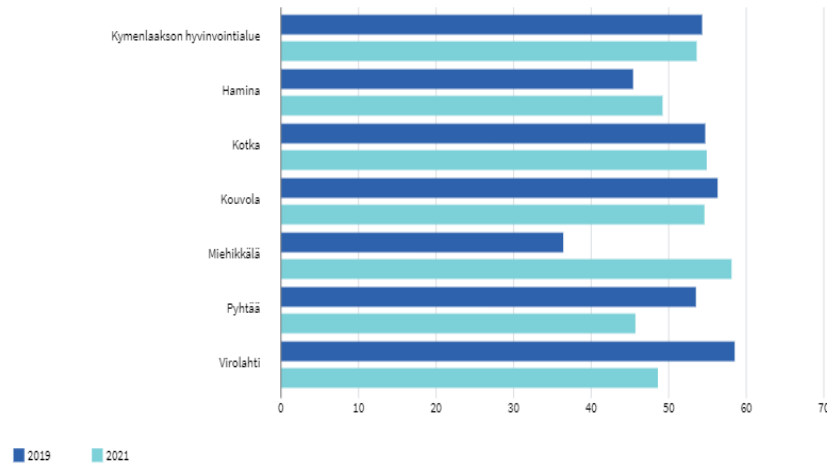
Elämään tyytyväisten osuus % 8. -9 luokkalaisista vuodet 2019 ja 2021

Opp. vuonna 2019 VI 76 ja MI 45 ja vuonna 2021 VI 63 ja MI 37

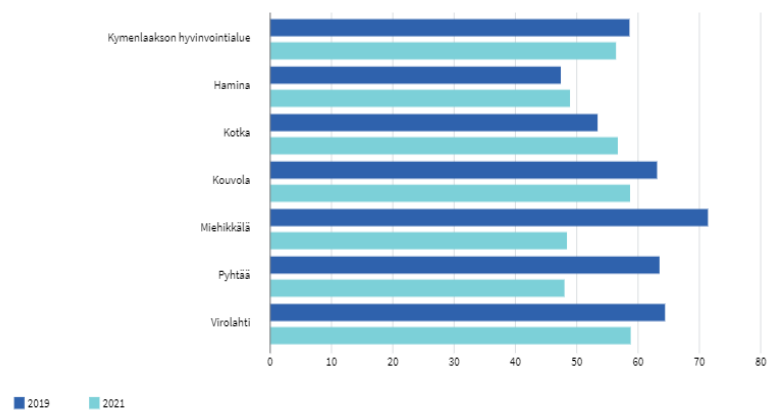
Miehikkälän aiemmista korkeista luvuista on tyytyväisyys laskenut, Virolahdella hieman parantunut.

Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä, %, 4. - 5. lk.

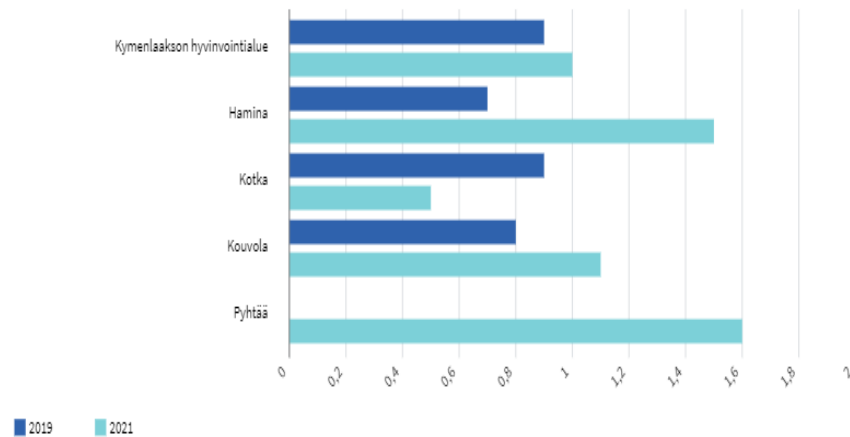
Alakoulun osalta luokkayhteisöön kuuluminen vaihtelee kunnittain, Miehikkälässä tilanne on kehittynyt parempaan suuntaan, Virolahdella heikentynyt.

Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä, %, 8.- 9. lk.

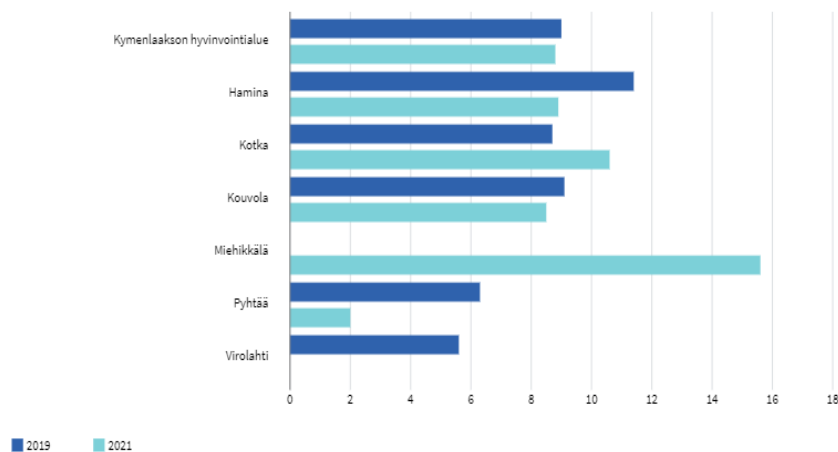
Yläkoululaisten luokkayhteisöön kuuluminen on alueellisesti heikentynyt (vuosi 2021 oli koronavuosi ja oppilaat osittain etäopetuksessa). Molemmissa kunnissa luokkayhteisöllisyys on heikentynyt.

Ei yhtään läheistä ystävää tai kaveria %, 4. - 5. lk

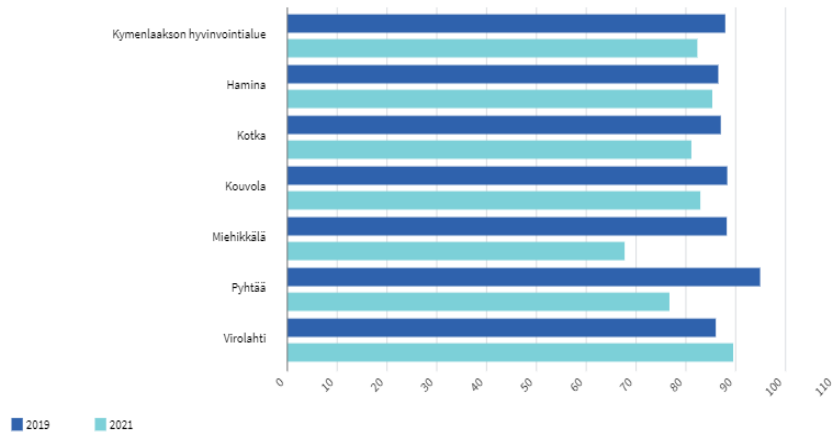
Alakoulun osalta kaverisuhteissa Miehikkälän ja Virolahden tunnusluvut eivät ole vähäisyyden vuoksi esillä taulukossa. Luku ei välttämättä ole aivan nolla.

Ei yhtään läheistä ystävää tai kaveria %, 8. - 9. lk

Yläkoulun tilanne Miehikkälässä on muuttunut huomattavasti ja kertoo nuorten huonontuneesta tilanteesta.

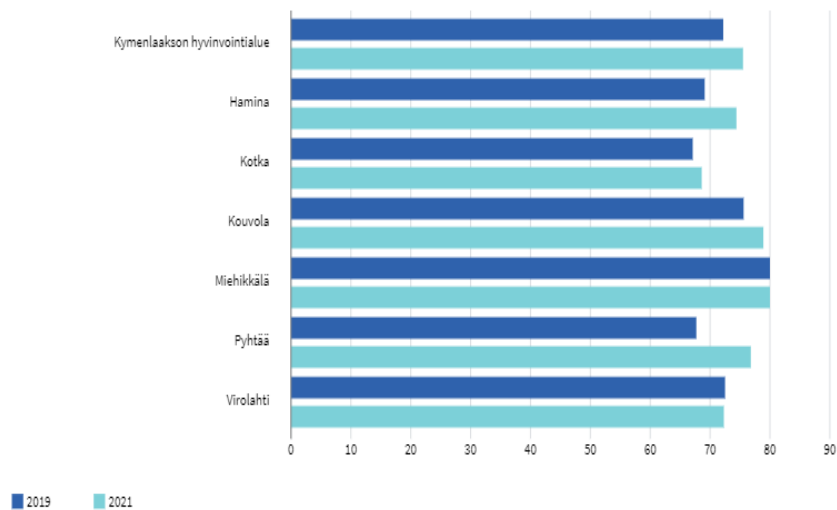
Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa, %, 4. - 5. lk

Alakouluilla harrastaminen yleensä on hyvällä tasolla.

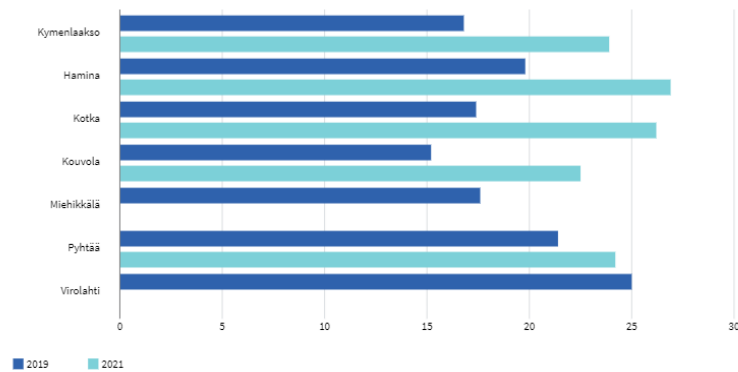
Kaikissa kunnissa paitsi Virolahdella harrastaminen on vähentynyt.

Harrastaa liikuntaa omatoimisesti vapaa-ajalla vähintään viikoittain, % 8. - 9. lk

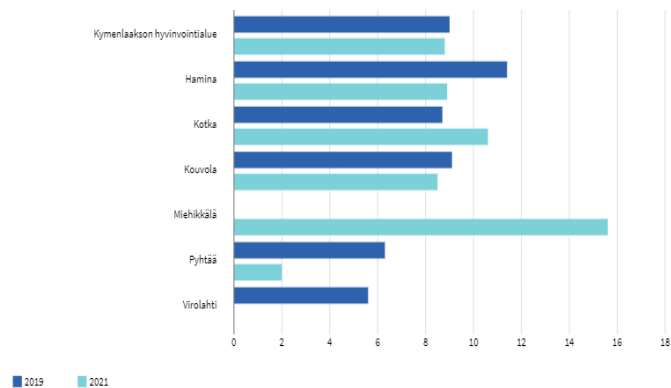
Yläkoululaisten harrastaminen on säilynyt ennallaan tai lisääntymään päin.

Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana, %, 4. – 5. lk

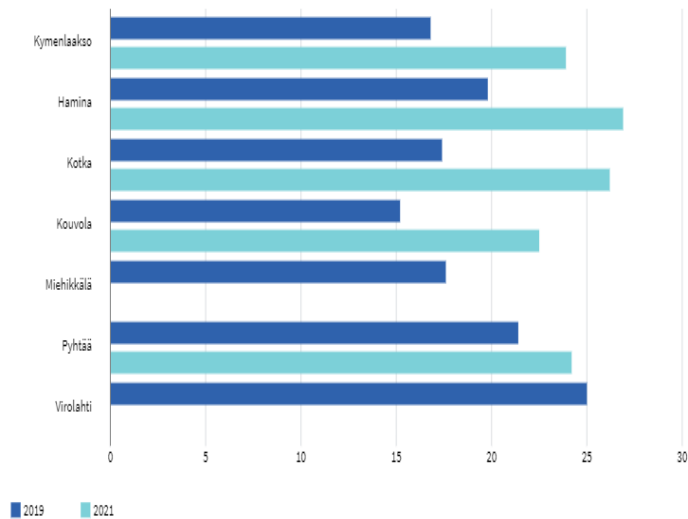
Mielialaan liittyvää tunnuslukua Miehikkälään ja Virolahdelle ei mitattu 2021. Mahdollisia ongelmia on vähemmällä kuin 5:llä alakoululaisella.

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, %, 8. – 9- lk

Yläkoululaisten ahdistuneisuus on tullut mittauksissa esiin merkittävästi Miehikkälän kunnassa. Muissa kunnissa vaihtelua ja Virolahdella kyseessä alle 5 oppilaan määrä.

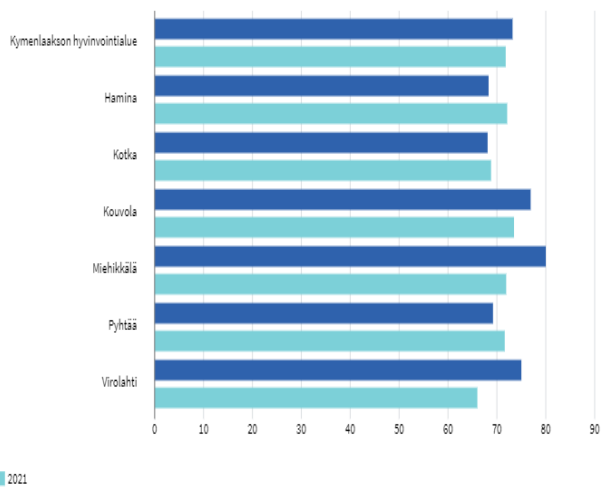
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana, %, 4. – 5. lk

Kymenlaaksossa yleensä ja Kouvola, Kotkassa, Pyhtäällä ja Häminassa alakoululaisista yhä useampi on ilmoittanut, ettei heitä kiusata.

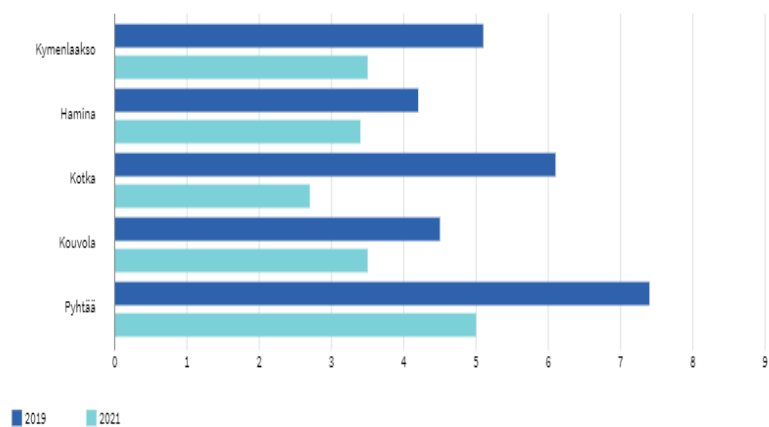
Virolahdella ja Miehikkälässä suunta on ollut toinen ja alle viisi oppilasta on voinut sanoa, ettei heitä kiusata.

Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana, %, 8. – 9. lk

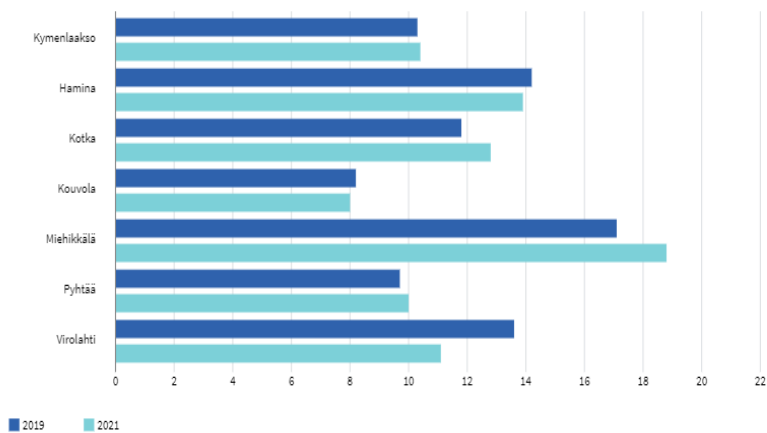
Myös yläkouluissa kokemus kiusatuksi tulemisesta on lisääntynyt.

Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran, %, 4. – 5. lk

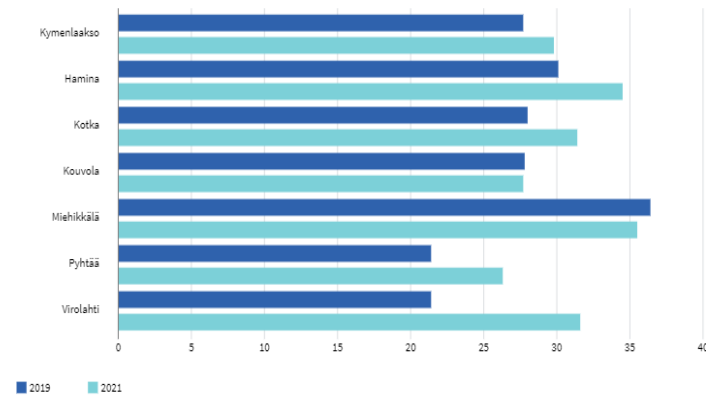
Alakoululaisten tupakkatuotteiden käyttö on kaikissa kunnissa laskusuunnassa ja se on hyvä tieto. Virolahti ja Miehikkälä eivät tulleet pieninä lukuina esiin.

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %, 8. – 9. lk

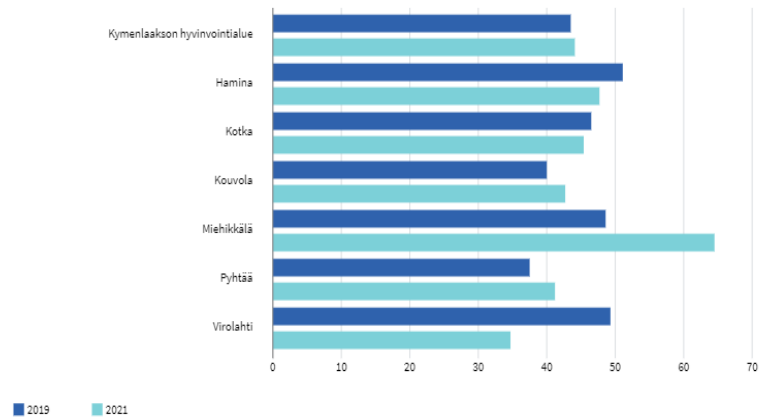
Yläkoululaisten humalahakuisuus on alueellisesti hieman noususuuntainen. Miehikkälän tunnusluvut ovat huomattavan korkealla.

Ei syö aamupalaa joka arkiamu, %, 4. – 5. lk

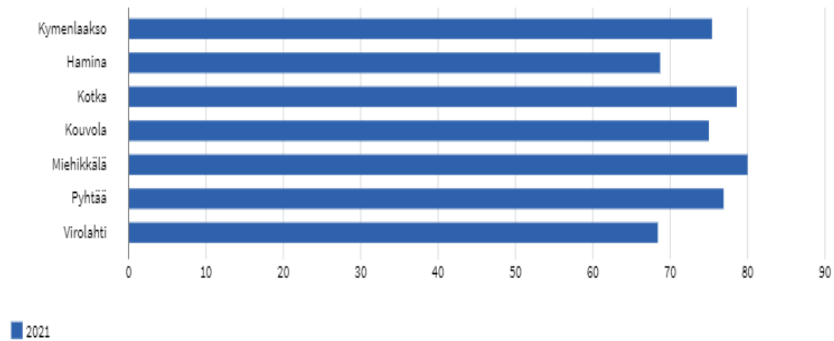
Aamupalan syöminen on suurelta osin vähentynyt alueellisesti. Aamupalan syöminen heijastuu kouluhyvinvointiin ja jaksamiseen aamupäivän aikana koulussa.

Ei syö aamupalaa joka arkiamu, %, 8. – 9. lk

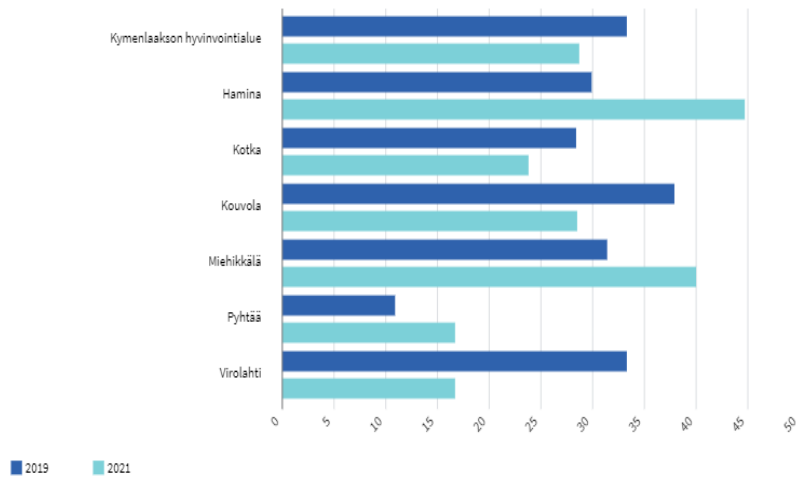
Yläkoululaisissa aamupalan syöminen kehityksen suunta vaihtelee kunnittain. Virolahdella tilanne on hieman kohentunut, Miehikkälässä huonontunut

Syö pääruokaa kouluruoalla kaikkina koulupäivinä, %, 4. – 5. lk

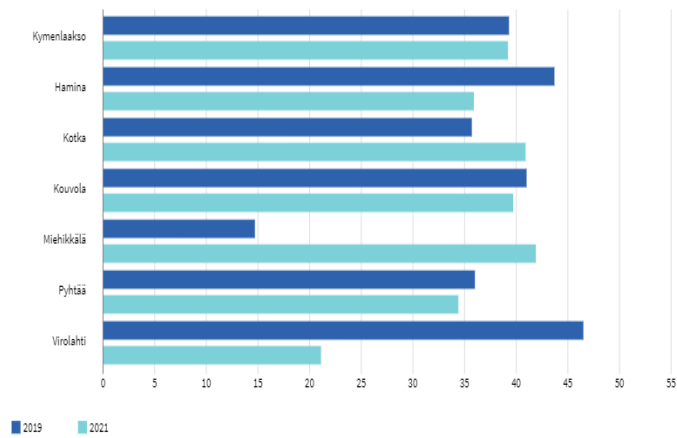
Kaikki oppilaat eivät syö pääruokaa koulussa. Kokonaan syömättä jättävien selvittäminen vaatii tarkemman tutkimuksen

Ei syö koululounasta päivittäin, %, 8. – 9. lk

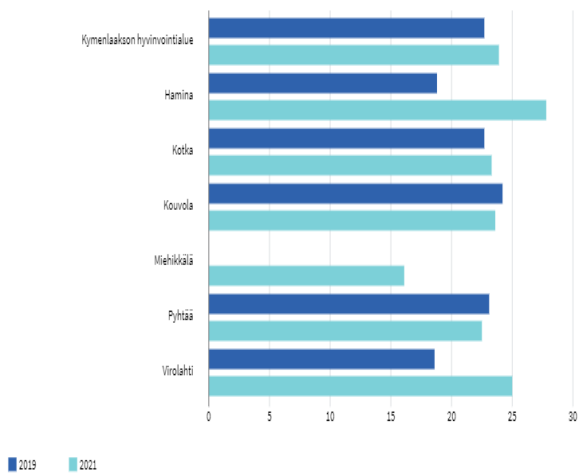
Yläkoululaisista osa jättää koululounaan syömättä
Miehikkälässä entistä useampi ja Virolahdella vähän harvempi

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %, 4. – 5. lk

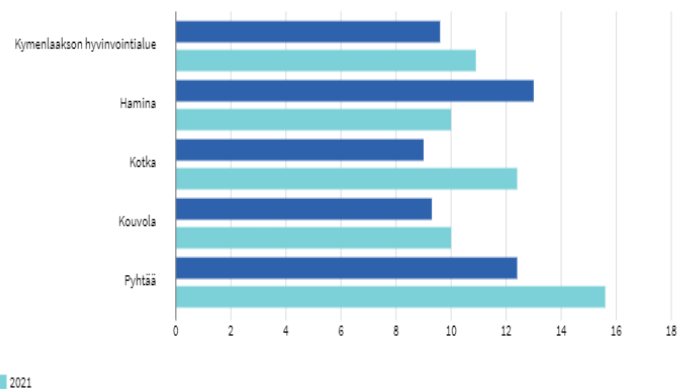
Alakoululaisten liikkuminen on pysynyt alueellisesti lähes samana poikkeuksena Miehikkälän lisääntynyt ja Virolahden vähentynyt suunta.

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, %, 8. – 9. lk

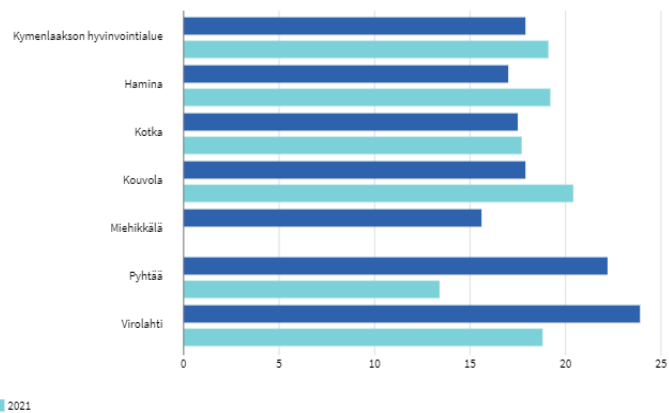
Yläkoululaiset liikkuvat alueellisesti hieman enemmän. Miehikkälän lasten liikkuminen vähenee huomattavasti yläkouluun siirryttäessä

Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, %, 4. -5. lk.

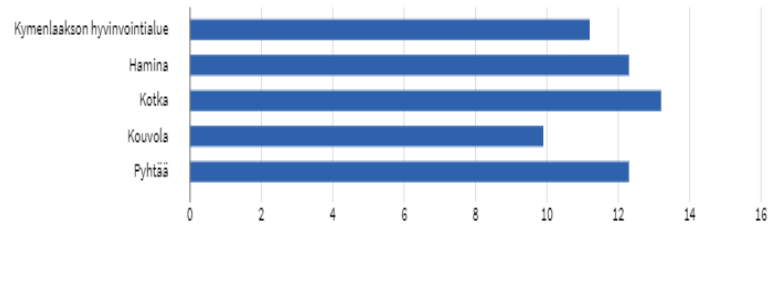
Huonovointisuutta on alueellisesti lisääntynyt alakoululaisilla. Miehikkälässä ja Virolahdella ei muutosta

Ylipainoisuus, %, 8. – 9. lk

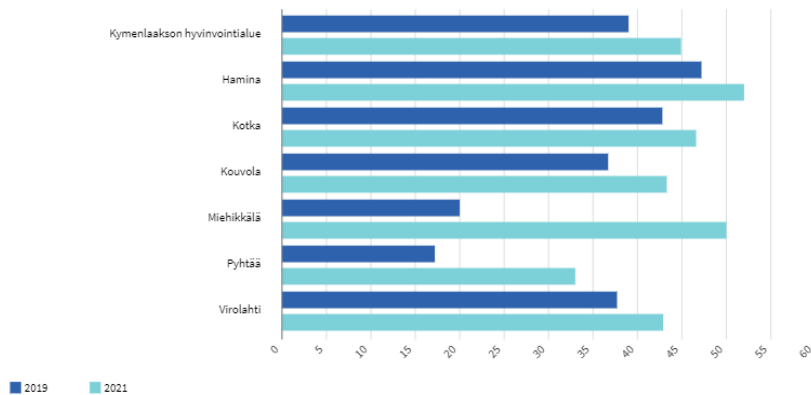
Nuorison ylipainoisuus on alueellisesti lisääntymässä. Virolahdella suunta on parempaan päin. Miehikkälässä ei uutta vertailulukua

Kokee ettei nuku tarpeeksi, %, 4. – 5. lk

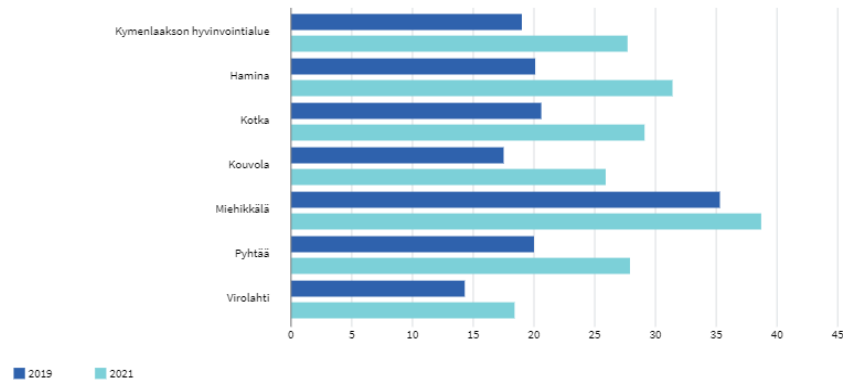
Alueellisesti osa alakoululaisista ei nuku tarpeeksi. Virolahden ja Miehikkälän osalta luvut ovat pieniä alle 5 oppilasta.

Nukkuu arkisin alle 8 tuntia, %, 8. – 9. lk

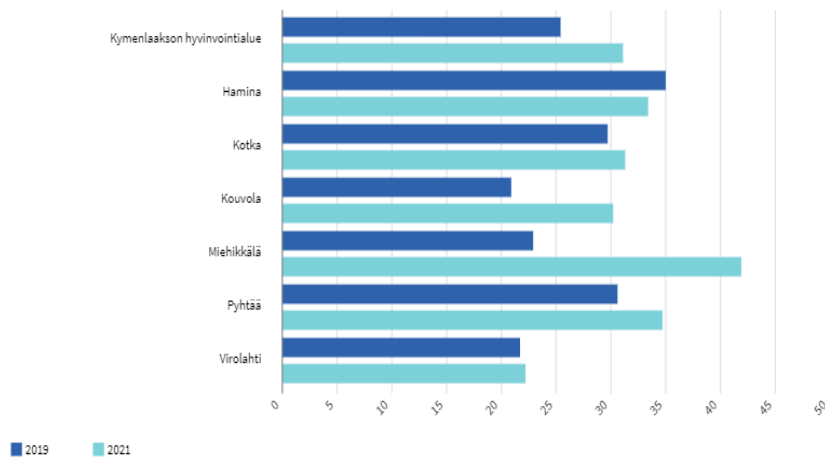
Yhä useampi yläkoululainen nukkuu alle 8 tuntia yössä Kaikissa vertailukunnissa

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, %, 4. – 5. lk.

Väkivallan kokemukset ovat lisääntyneet kaikissa vertailukunnissa vuodesta 2019.

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, %, 8. – 9. lk.

Myös yläkoululaisten väkivallankokemukset ovat lisääntyneet alueellisesti.

2.3. Työikäiset

	Miehikkälä	Violahti	Kymenlaakso
Työttömät % työvoimasta	12,31 %	13,8 %	12,6 %
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 – 64 – vuotiaat %	2,3 %	1,9 %	2,9 %
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 – 64 – vuotiaat %	11,5 %	9,3 %	6,3 %
Työlliset henkilöä	638	1107	
Työttömät henkilöä	94	184	
Opiskelijat ja koululaiset henkilöä	81	161	
Eläkeläiset henkilöä	808	1153	
Muut työvoiman ulkopuolella	39	84	

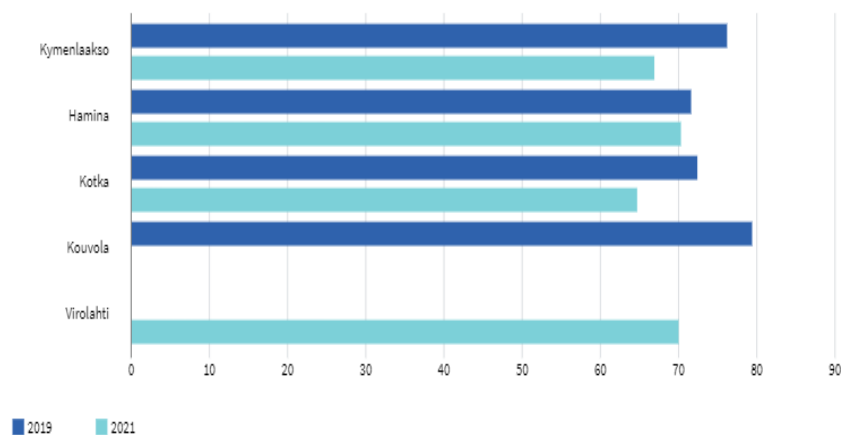
2.4 Ikäihmiset

	Miehikkälä	Virolahti	Kymenlaakso
Kotona asuvat 75 – vuotta täyttäneet vastaavasta väestöstä	90,7 %	90,7 %	91,5 %
Säännöllisen kotihoidon asukkaat % väestöstä	4,9 %	4,1 %	
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 – vuotta täyttäneillä/10 000 vastaavan ikäistä	499,6	424,3	295,4

2.5. Nuoret ja nuoret aikuiset

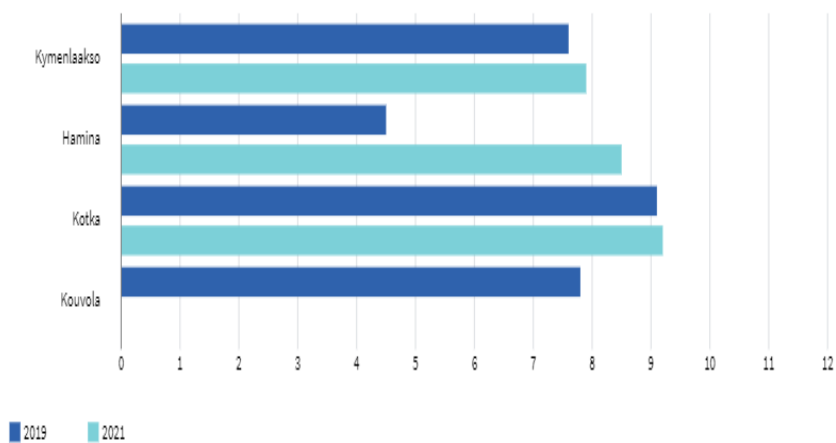
Nuorten osalta hyvinvoinnista saadaan tietoa mm. kouluterveyskyselyn kautta. Virolahden kohdalla kyselyn tulokset saadaan lukion opiskelijoista. Tilastot antavat siis vain osan hyvinvoinnin ja terveyden tilanteesta tässä ikäryhmässä ja osan opiskelijoiden vastaukset näkyvät esim. Kotkan ammatillisen oppilaitoksen vastauksissa.

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, %, lukio 1. ja 2. vuosi

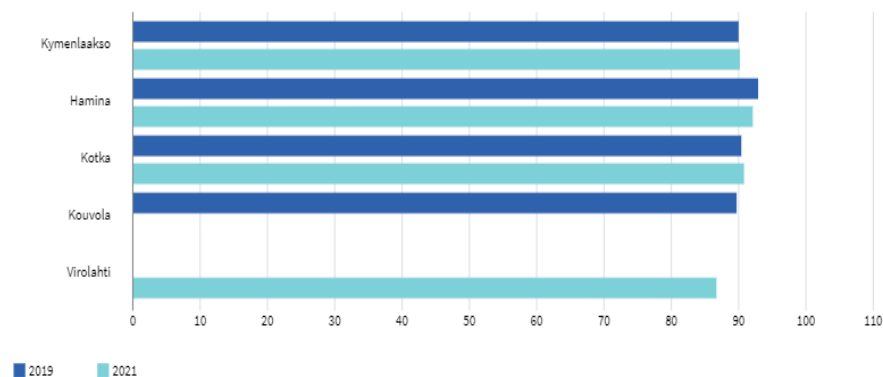
Virolahdella lukiolaisten tyytyväisyys on samalla tasolla muiden kuntien kanssa

Ei yhtään läheistä ystävää, %, lukio 1. ja 2. vuosi

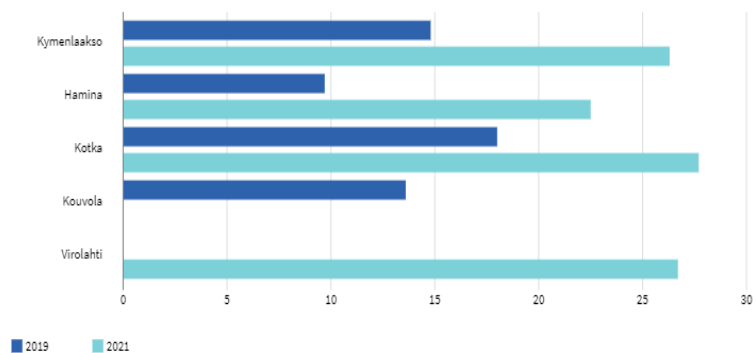
Virolahden lukion tunnusluku ei tullut esiin, on alle 5 opiskelijaa.

Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana, %, lukio 1. ja 2. vuosi

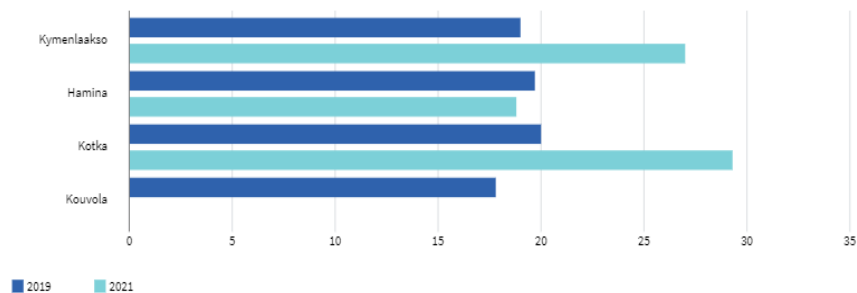
Tavoite on, että ketään ei kiusata ja tunnusluku olisi 100 %. Virolahden lukion tunnusluku on Kymenlaakson kunnista huonoin.

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu, %, lukio 1. ja 2. vuosi

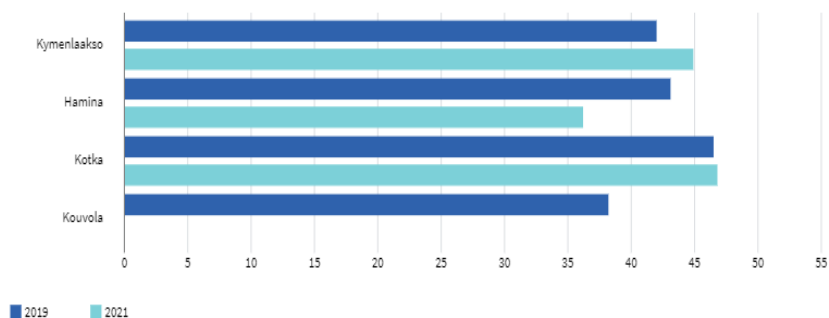
Toisen asteen opiskelijoiden ahdistuneisuus ja masentuneisuus on noussut kaikissa kunnissa.

Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, %, lukio 1. ja 2. vuosi

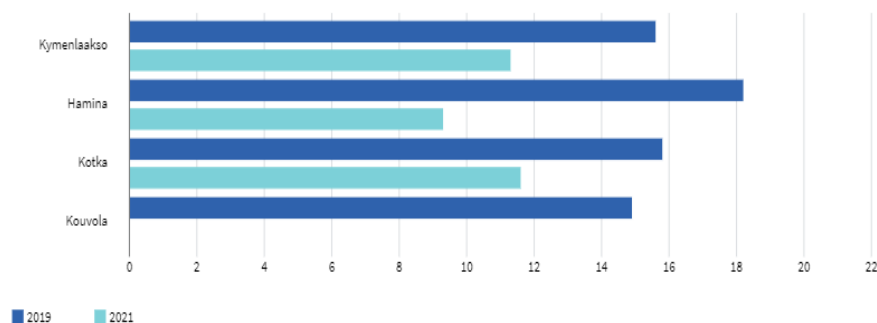
Terveydentilan huononemista on tapahtunut verrattuna vuoteen 2019. Virolahden lukion tunnusluku ei tullut esiin.

Kyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran, %, lukio 1. ja 2. vuosi

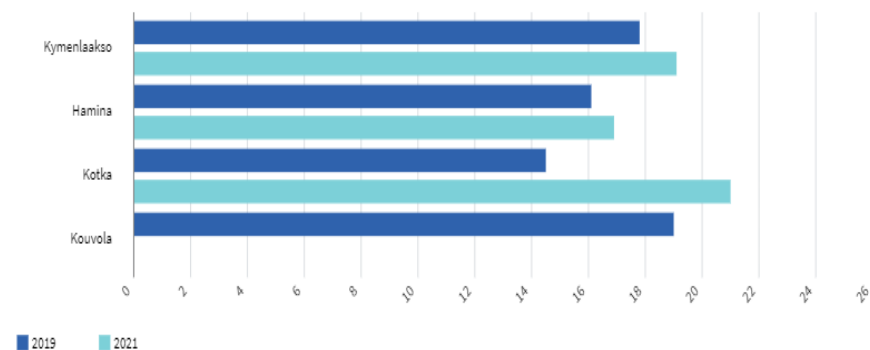
Tupakkatuotteiden kokeilijoita ei esiinny Virolahdella. Heitä on alle 5 opiskelijaa.

Ylipainoisuus, %, lukio 1. ja 2. vuosi

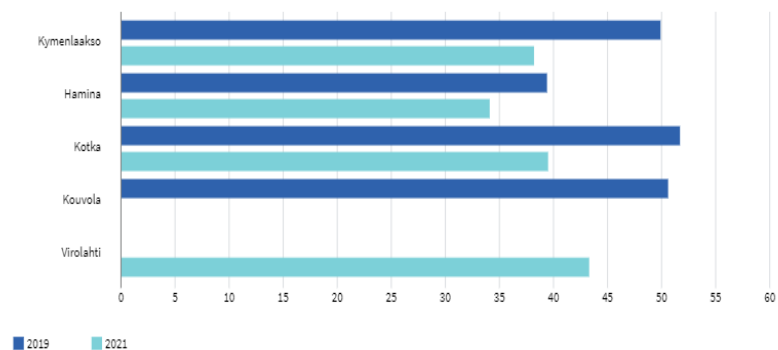
Lukiolaisten ylipainoisuus on vähentynyt. Virolahdella ei tunnuslukua.

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %, lukio 1. ja 2. vuosi

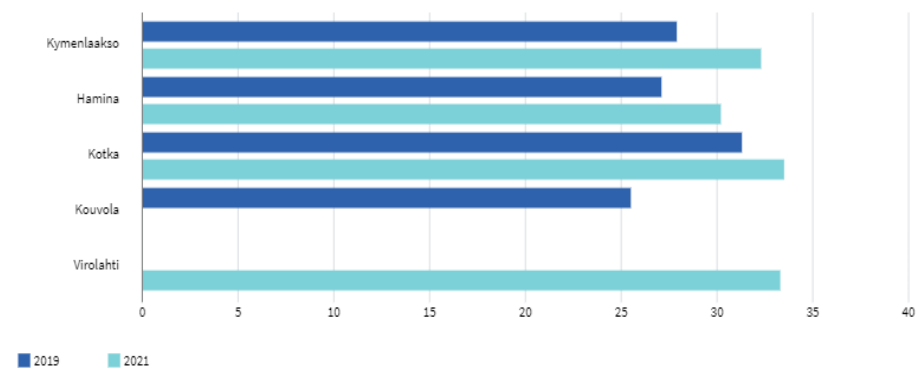
Humalahakuisuus on lisääntynyt alueellisesti. Virolahdella alle 5 opiskelijaa.

Kokee olevansa tärkeä osa koulu yhteisöä, %, lukio 1. ja 2. vuosi

Koulu yhteisöön kuuluminen voisi olla pienessä lukiossa tosi korkealla tunnusluvussa. Virolahdella on alueen korkein luku, mutta jää alle 45 %:n

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, %, lukio 1. ja 2. vuosi

Korkeintaan 1 h hengästyttävää liikuntaa harrastavien määrä on noussut alueellisesti. Suositus on korkeampi.

3. TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tämä suunnitelma kytkeytyy alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan, ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaan, maakunnalliseen terveystuellaan ja kulttuurikasvatussuunnitelmaan sekä Etelä-Kymenlaakson liikenneturvallisuussuunnitelmaan. Kaikissa suunnitelmissa on eri painopisteittäin kootut toimenpidetaulukot.

3.1. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI	VASTUUTAHOT
Vahva ja tuettu vanhemmuus	Varhainen tuki, perhekeskustyö <ul style="list-style-type: none"> - Perhekerhoista alkaen luodaan luottamuksellista yhteistyötä - Lapsiperheiden palvelujen yhteistyön tiivistäminen - Palveluprosessien tarkentaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Asiakastyytyväisyyskyselyt lkm/v - Osallistujat lkm/v - Lastensuojelun asiakkaat 0-17 v. - Tyytyväinen elämäänsä 4-5 lk. 	HVA-yhteistyö <i>perhekeskustoiminta</i> Sivistyspalvelut <i>varhaiskasvatus, perusopetus nuorisotoimi</i> Kolmas sektori
Hyvien sosiaalisten suhteiden turvaaminen	Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen <ul style="list-style-type: none"> - Varhaiskasvatus ja perhekerhot - Nuokkaritoiminta - Vertaistoiminta, kerhotoiminta - Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen - Ikätason kehitystehtävien turvaaminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Kohtaamispaikkojen kävijämäärät lkm/v - Tapahtumien lkm/v - Vertais- ja kerhotoiminnan kävijämäärät lkm/v 	Sivistyspalvelut <i>varhaiskasvatus, perusopetus nuorisotoimi</i> HVA-yhteistyö <i>perhekeskustoiminta</i> Kolmas sektori
Turvallisesti liikenteessä	Osaamisen lisääminen <ul style="list-style-type: none"> - Koulutusta varhaiskasvattajille ja materiaaleja 1.lk vanhemmille 	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutuneet koulutukset ja materiaalien jako, lkm/v 	Sivistyspalvelut <i>varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisotoimi</i>

	<ul style="list-style-type: none"> - No hätä! -kampanja 8.lk ja Liikenneturvallisuuspäivä yläkouluille ja alakouluille 	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutuneet lkm/v 	<p>Kuntatekniikka Liikenneturva ja Pelastuslaitos Kolmas sektori</p>
<p>Hyvinvoivaa arkea</p>	<p>Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kantti kestää 6.lk, Ryhmäytymispäivät 7.lk, Tunnetunneli 8.lk - Laajoissa terveystarkastuksissa käsittelyssä päihteet ja mielenterveys - Lasten ja nuorten mielenterveyden ensiapukoulutus henkilöstölle (Mieli ry.) <p>Lasten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lasten kulttuuriviikot, Satuviikko - Koulujen kulttuuripolku - Kesäajan kulttuuritoiminnat <p>Liikkumaan innostavan arjen mahdollistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liikkuminen osana varhaiskasvatussuunnitelmaa - Harrastamisen Suomen mallin juurruttaminen - Pitkän liikuntavälitunnin toteuttaminen kaikissa kouluissa - Liikuntaneuvonnan yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa - Tuettu liikkuminen opiskelijoille - Kuntokortit 	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistujat lkm/v - Lkm/v 5. lk ja 8. lk - Toteutuneet koulutukset lkm/v - Tapahtumien ja osallistujien määrä lkm/v - Liikkuvien lasten lkm/v (seuratoiminta/kerhot) - Toteutuneet pitkät välitunnit lkm/v - Yhteistyötapahtumien / -kampanjoiden ja osallistuneiden lkm/v - Harrastussetelit lkm/v - palautetut kortit lkm/lukukausi 	<p>Sivistyspalvelut <i>perusopetus, nuorisotoimi, kulttuuritoimi, liikuntatoimi</i></p> <p>Liikenneturva ja Pelastuslaitos Kolmas sektori HVA-yhteistyö <i>kouluterveydenhoito</i></p>

<p>Osallisuus</p>	<p>Monikanavainen viestintä ja vaikuttamismahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viestinnässä yhteistyötä mm. HVA ja TE-palveluiden kanssa - Kuntalaisfoorumit, palaute- ja tyytyväisyyskyselyt - Nuorisovaltuustojen ja vammaisneuvoston kuuleminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Viestinnän tavoitettavuus, eri viestintäkanavien käyttö - Foorumien, kyselyjen toteuttaminen lkm/v - Aloitteet, toimenpide-ehdotukset lkm/v 	<p>Kunnan kaikki toimialat</p>
--------------------------	---	---	--------------------------------

3.2. Työkäiset

TAVOITE	TOIMENPITEET	ARVIOINTI	VASTUUTAHO
<p>Työkykyä tukevaa hyvinvointia</p>	<p>Monipuoliset harrastusmahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhdistysten toimintaedellytysten avustaminen - Kulttuuri- ja liikuntatarjonta - Nuorten aikuisten kohtaamispaikkatoiminta <p>Liikkumaan innostava arki</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaikille saavutettavien lähiliikuntapaikkojen ja luontoalueiden sekä -reittien kehittäminen ja ylläpitäminen - Omatoimista liikkumista edistävät kampanjat - Liikuntaneuvonnan toimiva palveluketju ja yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa <p>Ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulutetaan osajia mielenterveyden ensiaputyöhön (Mieli ry.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Yhdistyksille myönnettyjen avustusten määrä - Harrastustoiminnan laajuus, osallistujat lkm/v - Osallistuneet lkm/v - Esteettömät lähiliikuntapaikat, luontoalueet ja reitit lkm - Kampanjat ja niihin osallistuneet lkm/v - Liikkumislähetteet lkm/v - Toteutuneet koulutukset lkm/v 	<p>Sivistyspalvelut <i>nuorisotoimi, kulttuuritoimi, liikuntatoimi</i> Kuntatekniikka Kolmas sektori HVA-yhteistyö Työterveyshuolto</p>

<p>Kiinni työelämään ja työelämässä</p>	<p>Työllisyyden tukeminen - Palkkatuki ja kesätyösetelit</p> <p>Osaavan ja jaksavan työvoiman tukeminen - Yhdyspintatyöskentelyn kehittäminen - Tuettu liikkuminen ja liikuntaneuvonta</p> <p>Kotouttaminen - kotouttamissuunnitelma ja pakolaisohjaaja</p>	<p>- Palkkatuella työllistetyt lkm/v, kesätyöllistetyt lkm/v</p> <p>- Työkykyarviointien toteutuminen</p> <p>- Liikkumiseen haettujen tukien määrä / maksuttomien liikuntapalvelujen käyttö</p> <p>- Työllistyneet lkm/v</p>	<p>Kunnan eri toimialat Työllisyys- ja elinkeinopalvelut HVA-yhteistyö</p>
<p>Osallisuus</p>	<p>Monikanavainen viestintä ja vaikuttamismahdollisuudet - Viestinnässä yhteistyötä mm. HVA ja TE-palveluiden kanssa - Kuntalaisfoorumit, palaute- ja tyytyväisyyskyselyt - Vammaisneuvoston kuuleminen</p>	<p>- Viestinnän tavoitettavuus, eri viestintäkanavien käyttö - Foorumien, kyselyjen toteuttaminen lkm/v - Aloitteet, toimenpide-ehdotukset lkm/v</p>	<p>Kunnan kaikki toimialat</p>

3.3. Ikäihmiset

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARI	VASTUUTAHOT
<p>Turvallinen ja toiminnallinen arki</p>	<p>Omaehtoisen liikkumisen turvaaminen - Palveluliikenne - Liikenneturvallisuus jalankulussa ja pyöräilyssä (kunnossapito, hiekotus, auras) - Kaikille saavutettavien lähiliikuntapaikkojen ja luontoalueiden sekä -reittien kehittäminen ja ylläpitäminen</p>	<p>- Palveluliikenteen käyttömäärä - Kotona asuvat yli 75-v vastaavan ikäisestä väestöstä</p> <p>- Esteettömät lähiliikuntapaikat, luontoalueet ja reitit lkm</p>	<p>Kunnan eri toimialat <i>kuntatekniikka, kulttuuri- ja liikuntatoimi, hallintopalvelut</i> Kolmas sektori</p>

<p>Mielekkäitä arjen kokemuksia</p>	<p>Hyvinvointia monipuolisesta harrastustoiminnasta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuuritoiminta palvelutaloissa - Kulttuurihyvinvoinnin tuotetarjottimen kokoaminen - Matalan kynnyksen liikuntapalvelut ikäihmisille - Riittävästi kohtaamispaikkoja <p>Ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ikääntyneiden mielenterveyden ensiapukoulutus (Mieli ry.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Vierailut lkm/v - Uusien toimintojen käynnistäminen - Liikuntaryhmät ja niihin osallistujat, lkm/v - Kohtaamispaikkojen kartoittaminen ja palaute - Toteutuneet koulutukset lkm/v, koulutuksen saaneet kolmannen sektorin toimijat lkm/v 	<p>Sivistyspalvelut <i>Kulttuuri- ja liikuntatoimi</i> Kolmas sektori</p>
<p>Toimivat terveydenhuollon palvelut</p>	<p>Tavoitettavuus ja saavutettavuus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ajanvarauksen toiminta - Toimiva palveluketju ja yhteistyö mm. liikuntapalveluiden kanssa - KaatumisSeula 	<ul style="list-style-type: none"> - Asioiden selkeys ja palvelujen tavoitettavuus - Yhteistyön kautta saavutetut osallistujat, lkm/v - Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65v täyttäneillä 	<p>HVA-yhteistyö Sivistyspalvelut <i>hyvinvointi, liikuntatoimi</i></p>
<p>Osallisuus</p>	<p>Monikanavainen viestintä ja vaikuttamismahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viestinnässä yhteistyötä mm. HVA ja TE-palveluiden kanssa - Kuntalaisfoorumit, palaute- ja tyytyväisyyskyselyt - Vanhus- ja vammaisneuvostojen kuuleminen - Digituki - Vertaistoiminta, vapaaehtoistyö 	<ul style="list-style-type: none"> - Viestinnän tavoitettavuus, eri viestintäkanavien käyttö - Foorumien, kyselyjen toteuttaminen lkm/v - Aloitteet, toimenpide-ehdotukset lkm/v - Asiakkaiden ja tapahtuminen lkm/v - Toiminnan määrä ja osallistujat, lkm/v 	<p>Kunnan kaikki toimialat</p>

sivu nro 36

Painopisteiden ja tavoitteiden ja toimenpiteiden seuranta

Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain monialaisissa alueellisissa työryhmissä. Paikalliset tavoitteet kytketään talous- ja toimintasuunnitelmaan ja toimintaa arvioidaan tilinpäätöksissä ja kirjataan toimintakertomukseen.

LIITTEET

Kuntakortit

HYTE-kertoimen prosessi-indikaattorit laajemmin

Alueellisen hyvinvointikertomuksen tavoitteet vuodelle 2023

Väestötietoja: kunnat/koko maa

Kouluterveyskyselyn 5 positiivisinta ja 5 negatiivisinta kehitystä kunnittain 2019 / 2021